

MAGYAR LLOYD

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK:		FELELŐS SZERKESZTŐ	HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSI PÉNZEK
Egész évre 8 forint.	Félévre 4 forint.	STEINER JÓZSEF.	a kiadóhivatalba: Budapest, V. fürdő-utca 4
Egyes szám ára 20 krajczár.			intézendők.

Az arlbergi vasut megnyitása.

A monarchia nyugoti határának végpontján nagy ünnepélyességgel megyen végbe az arlbergi vasut megnyitása. Az új pályán a teherforgalom már néhány nap óta activálva van, de az ünnepélyes megnyitás Ő Felsege jelenlétében csak most történik meg, egyidejűleg a személyforgalom megindításával.

Nagyfontosságú közgazdasági tényt jelez ezen új utirány megnyitása. Első sorban Ausztria van ugyan érdekelve, mert hiszen az ő területén fekszik a vasut és közvetlenül az osztrák vasuti hálózatot hozza kapcsolatba a nyugottal, de Magyarországra azért talán nem kisebb jelentőségű az arlbergi pálya kiépítése. Nyugot felé irányuló forgalmunknak a vasuton eddig csak egy útja volt, az, a melyet a bajor vasutak közvetítettek. Gabonánk és más terményeink, a melyeknek minden verseny daczára még mindig volt keletjük Délnémetországban, Svájcban és részben Franciaországban, a bajor vasutakat ki nem kerülhették az említett országokba való utjokban. Ha tudjuk azt, hogy a bajor vasutak a német birodalmi kanczellár által kezdeményezett és a belföldi termelés védelmére irányuló forgalmi politika által voltak befolyásolva, úgy nem szükséges hosszasan magyarázgatnunk, hogy a magyar termények kivitelének kelendőségi piacaira nagy akadályokkal kellett megküzdeni. Valamint a porosz államvasutakkal mindenkor, úgy a bajor államvasutakkal is a legtöbb esetben az osztrák és a magyar vasutaknak valahányszor tarifális vagy forgalomirányítási kérdés merült fel, sok perpatvarkodásuk volt. És bármilyen forgalmi politikát követett is az osztrák és a magyar kormány a belforgalom terén, a külforgalom fejlesztésére irányuló törekvéseik a legtöbb esetben hajótörést szenvedtek a német vasutak csökönységén.

Hiszzen még csak nem régen volt, hogy a porosz állami és az osztrák-magyar vasutak közt a viszony oly feszültté vált, hogy a köteleki tarifákat egymásnak felmondották. A mi különösen a nyugoti irányt illeti, ki voltunk szolgáltatva kivitelünk tekintetében a bajor vasutak önkényének. Hiába activáltunk olcsó tarifákat a határig, a bajor vasutak mindig tudták a módját annak, hogy a monarchiából érkező gabonával és liszttel szemben oly tarifális engedményeket adjanak a német terménynek, hogy sikeresen versenyezzen az osztrák és magyar provenienciákkal.

Az arlbergi vasut megnyitása változtatott a helyzetben. Délnémetországgal és Svájcczal egyenes és közvetlen összeköttetésbe jutottunk és Franciaországot is elérhetjük a nélkül, hogy a német birodalmi kanczellár diktálna nekünk az átmeneti tarifákat. Igaz, hogy a bajor utirány a Dunától északra eső relációkban általában és némely más relációban is rövidebb, de az ut rövidebb voltát compensálja az arlbergi vonalnál a tarifák olcsósága. Különösen sokat nyer Délmagyarország, mely a déli

vasutal legközelebb irányban lép összeköttetésbe a nyugottal. A magyarországi vasuti állomásokra a tarifák a gabnára és lisztre már elkészültek, sőt érvénybe léptek, mely körülmény bizonyára elő fogja segíteni a kivitel, a mely az utóbbi hetekben némileg élénkebb színezetet kezdett öltetni. A mi a tömeges szállítmányokra (fa, bor, szilva stb.) vonatkozó tarifákat illeti, ezek elkészítése most van folyamatban és remélhető, hogy közelebb szintén érvénybe léphetnek. Az osztályárakra vonatkozó tarifák hasonlóan jelentékenyen mérsékelt díjteleleket állapítanak meg a Magyarország és Svájc közti forgalomban.

A tarifák tehát a nyugottal való forgalmunkban tetemesen olcsóbbodnak épen az arlbergi vasut megnyitása következtében. Hogy vajjon ezen olcsóbbodás olyan mérvű-e, hogy megadja egyszersmind a versenyképességet gabnánknek és lisztünknek a délnémetországi és svájci piacokon, az más kérdés, a melylyel e helyütt foglalkozni nem akarnunk. Csak röviden jelezzük tehát abbeli nézetünket, hogy a mai rendkívüli viszonyok között, a midőn a buza ára rendkívül olcsó és ezen terményünk minősége is kívánni valót hagy fenn, alig tehető fel, hogy a rendes szállítási díjmérséklés a versenyképességet megadja. Ezidén tehát az arlbergi vasut már alig fogja mutatni hatását fő kiviteli cikkekknél a gabonánál és a lisztnél, de mindenestre más cikkekknél, a melyek szintén nem kevésbé fontosak kivitelünkben. Már mindjárt az előállatok kivitelénél az arlbergi vasutnak nagy szerepe jut. Ha csak Svájcnak marhaimportját vesszük figyelembe, ez is eléggé jelentékeny, hogy részt követeljünk benne. A hivatalos statisztikai adatok szerint importáltatott Svájcba:

	1881	1882	1883
Szarvasmarha drb	110,500	116,852	118,522
Juh és bárány "	56,609	54,989	58,128
Sertés "	74,633	58,602	63,222

Ezen importmennyiségnek egy jelentékeny részét szolgáltatják az osztrák alpesi tartományok, de most, hogy egyenes vasuti összeköttetésbe léptünk a nyugoti határral, a magyarországi szarvasmarha előtt is nyitva áll az ut Svájcba és a távolabbi nyugotra. Különösen Franciaországban van kilátásunk tetemes szarvasmarhákivitelre, mert ezen országba független utirányunk egyáltalában nem volt. A vámfelemlések, a melyek épen az előállatokat érintik a Franciaországba és Svájcba való importnál, megnehezítik ugyan a versenyt, de még sem oly nagyon mint hinnők, miután a vámfelemlés egyenlőképen érinti bármely külsországi provenienciát.

Akarmelyik vonatkozását nézzük az új vasuti iránynak, egyet sem találunk, mely közvetlen vagy közvetve bizonyos haszonnal ne járna reánk. Köztudomású dolog, hogy hazánk mezőgazdaságának egyik fontos előnyét képezi az, hogy geographiai fekvésénél fogva az aratás után versenytársai közül elsőnek érkezhetik meg a nyugoteurópai piacokon termésével. Ezen fontos előnyt is most jobban fogjuk kihasználhatni, mint eddig. Azon szál-

litmányokra, a melyek a nyugatot Bajorországon át rövidebb úton és idő alatt érhetik el, nemkülönbén kedvező az arlbergi vasut által teremtett helyzet, a mennyiben a bajor vasutak a változott viszonyok folytán, de még a forgalom megosztására vonatkozó megállapodások miatt is, mérsékeltébb tarifákat fognak alkalmazni.

A midőn tehát őszinte örömmel üdvözljük a sok költséggel és nagy fáradsággal létesített vasuti művet monarchiánk nyugoti határszélén, egyszersmind szívből kívánjuk, vajha hatása közgazdasági viszonyainkra minél előbb és minél kedvezőbbben mutatkoznék.

Béke a gabonatözsdén.

(Két czikk.)

I.

Tisztelt szerkesztő ur!

A gabonatözsdéi alkuszok ismeretes ügyében immár annyi vér — akarom mondani — tinta folyt, hogy a «harcz» hevében oly nagy bőséggel omladozó sötét folyadék már-már elhomályosítással fenyegeti a tiszta igazságot. Oly elkeseredéssel folyik a harc — természetesen, mint haborus időkben történni szokott — a sarokba szorított fél részéről, hogy becses lapja mult heti számának «Harcz a gabonatözsdén» című első czikke már a «közvéleményt», ezt a láthatatlan, és mégis mindenütt jelenlevő nagyhatalmat is mozgóítja a vert ellenség érdekében, sőt mi több, egyenesen törvénysértéssel vádolja a tőzsdetanácsot. Beláthatja, t. szerkesztő ur, hogy a «közvélemény» ítélete, s még hozzá «törvénysértés» is oly főbenjáró dolgok, melyek alkotmányos országban még a hadi renden kívül átlókat is, a kik közé esekélyiséget is számítom, utóvégre kihozzák a sodrúkból, ha másért nem, azért, hogy a harczból békét teremtsenek.

Láthatatlan ellenséggel mai napság még bajos lévén küzdeni, a hadi sorba állított közvélemény elől nagy szerényen kitérek, s csupán annak nevéhez méltó vizsgálatába bocsátkozom, vajjon a tőzsdetanács szept. 11-iki határozata valóban törvénysértést foglal-e magában.

Erre vonatkozólag a fentebb idézett czikk írójának okoskodása igen egyszerű, és igen — absurd. Osztrák törvényből vonni le a következtetést, hogy egy magyar hatóság intézkedése törvénytelen, ép oly eredeti, mint megfoghatatlan gondolat. Azt mondja czikkiró ur: Az osztrák tőzsdetörvény 7. §-a kimondja, hogy a tőzsdéi alapszabályok az alkuszokra nézve csak oly határozatokat tartalmazhatnak, melyek a kereskedelmi törvényvel összhangban állanak, s ezen tételből azt vezetile, hogy a budapesti tőzsdetanács neheztelt határozata úgy «magyar kereskedelmi törvények szellemével, mint a tőzsdéi alapszabályokkal és az ügynöki szabályzattal teljesen ellenkezik».

Hiszen mindnyájan tudjuk, hogy nálunk eddigelé tőzsdetörvény nem létezik, oly törvényünk pedig szintén nincs, mely az osztrák tőzsdetörvény 7. §-ával megegyeznék, vagyis kimondaná azt, hogy a «tőzsde múltsem tehet az ügynökökkel szemben, a mi a törvényvel ellenkezik». A törvénysértésnek tehát a lehetősége is ki van zárva.

Ha az idézett czikk továbbá azt állítja, hogy a tőzsdetanács intézkedése «a magyar kereskedelmi törvények szellemével» ellenkezik, akkor megint csak vastag tévedésének adja jelét. Feltételezem, hogy a ki az osztrák alkusztörvényvel annyira ismerős, hogy annak számos cikkeit képes idézni, az a magyar kereskedelmi törvénynek is olvasta az alkuszokra vonatkozó intézkedéseit, s azért nagyon csodálom, hogy nem tűnt fel előtte az a lényeges különbség, mely az osztrák és a magyar törvény

közt fenforog. Mig ugyanis Ausztriában az 1875. április 4-én kelt törvény szerint az alkusz hivatalból kinevezett közvetítő («Die Handelsmäkler sind amtlich bestellte Vermittler für Handelsgeschäfte»), kinevezésük az országos hatóság jóváhagyása alá van vetve és hivatalbalépés előtt esküt tesznek («Die Ernennung unterliegt der Bestätigung der politischen Landesbehörde»; «Sie leisten vor Antritt ihres Amtes den Eid, dass sie die ihnen obliegenden Pflichten getreu erfüllen wollen» Art. 84. III. és 66.), addig a magyar ker. törvény szerint az alkuzi üg. let (k. t. 534—548. §§.) a szabad iparnak van átengedve, s annak gyakorlásához egyéb, mint a cégbejegyzés, törvény szerint nem kívántatik meg.

Daczára azonban a törvény ezen intézkedésének, a tőzsdéi alkuszokra vonatkozó szabályzat, melyről itt — talán későbbi következtetések kedvéért — mindjárt megjegyezhetjük, hogy a lapok akkori közlései szerint a tőzsdéügynökök meghallgatása és hozzájárulása mellett jött létre, a tőzsdéi alkuz állását vizsgálhoz, kinevezéshez és eskühöz köti, s lenyegileg, sőt majdnem szó szerint az osztrák törvény rendelkezéseivel egybehangzik. Erről a szabályzatról pedig czikkiró ur sem állítja, hogy az törvénybe ütköző, tehát érvénytelen volna.

S mi következik ebből? Az, hogy, ha a czikkiró a tőzsdetanács legújabb rendeletét a magyar kereskedelmi törvények szellemével ellenkezőnek tartja, szükségképen ugyanoly véleménynyel kell lennie az osztrák alkusztörvény alapelvei szerint készült, tehát a magyar kereskedelmi törvényvel homlokegyenest ellenkező tőzsdéügynöki rendtartás egészéről, melynek törvényességét az által is elismeri, hogy a szept. 11-iki rendeletet mint azzal ellentétet tünteti fel.

Látnivaló, hogy a harcziás czikk egyik állítása ellenmond másikának. A labirintusból ott a kivezető út, a hol a czikk nem kereste, daczára annak, hogy nagyon közel járt hozzá.

Ha a tőzsdetanács jogosan alkothatta meg a tőzsdéügynöki szabályzatot a tőzsdéi alapszabályok*) alapján, (melyekkel ugyan czikkiró szintén ellentétesnek találja a neheztelt rendeletet, — mi okból, nem mondja meg), — nagyon természetes, hogy azokat módosíthatja is, s a kérdéses rendelet nem egyéb, mint azoknak módosítása, illetve pótlása.

Azt hiszem, az eddigiekkel eléggé ki van mutatva, hogy a tőzsdetanács annyira megtámadott rendelete törvénysértést legkevésbé sem képez. — Már ha eddig értem, engedjen meg szerkesztő ur még egy pár megjegyzést.

Ugy olvasom ki a sorok közül, hogy czikkirót leginkább a tőzsdetanácsi rendelet azon intézkedése hozta ki sodrából, mely — támaszkodva az ügynöki szabályzat azon rendelkezésére, mely az ügynöknek saját-ügyletek kötését megtiltja, bizonyos esetre ily saját-ügylet semmis voltát decretálja. Ez minden esetre lényeges eltérés egy ügynöki szabályzatunk, mint az ennek alapul szolgált osztrák törvénytől, minthogy mindkettő az ügynök saját-ügyleteit a tilalom daczára is érvényben tartja. Mielőtt azonban ezen eltérés jelentőségének vizsgálatába bocsátkoznám, felemlitendőnek tartom, hogy az osztrák

*) Tőzsdéi alapszabályok 20. §.: «A tőzsdéi tanács működési köre a következőkre terjed ki:

4. Kibocsátja a tőzsdéi üzletforgalmat szabályozó rendeleteket; megállapítja a tőzsdéi jogszokásokat.

5. Elhatározza a tőzsdéi érdekeinek előmozdítása végett a szükséges rendszabályokat és felügyeletet gyakorol az általa a kereskedelem és forgalom emelése érdekében életbe léptetett intézmények fölött.»

törvény, egyenesen hivatalvesztéssel sújtja az alkuszt, ha az saját számlájára ügyletet köt. Az idézett törvény 84. c.) §. II. e) pontja következőleg hangzik: «Auf die Entsetzung vom Amte ist zu erkennen: wenn er ein Handelsgeschäft für eigene Rechnung macht oder an dem Nutzen eines von ihm vermittelten Geschäftes auf irgend eine Weise theilnimmt, oder wenn er von einem Auftraggeber, den er nicht genannt hat, und von welchem er nicht mit voller Beruhigung angemessene Deckung erwarten konnte, sich diese Deckung zu verschaffen unterlassen hat.»

Czikkiró ur be fogja ismerni, hogy az osztrák törvény nem ismer tréfát, ha tilalma megszegéséről van szó, s ha «állni» fog is az ügynök saját-ügylete, e törvényszakas mellett nagyon könnyen kockáztatja az osztrák «Sensal», hogy ő fog «belebukni», holott a mi ügynöki rendtartásunk ily szigorú büntetőhatározatot nem tartalmaz.

A mi már most a tőzsdeügynöki szabályzat egyik intézkedését módosító azon tőzsdetanácsi rendelet jelenlőségét illeti, mely esetleg az ügynök által kötött saját-ügylet semmisségét mondja ki, az nem egyéb, mint megváltoztatása, illetőleg kibővítése a saját-ügylet-kötés eddig is fennállott tilalmára vetett sanctiónak. A különbség csak az, hogy, míg eddig e tilalom megszegése csupán fegyelmi büntetést vont maga után, most e mellett még az ügylet sem ismertetik el.

Végelemzésben a dolog egyre megy. Mert az én, talán naiv felfogásom mellett arra, ki hivatalos fogadalommal kötelezi le magát valamely tilalom megtartására, teljesen közömbös, mily következmény esatoltatik a tilalom megszegéséhez, a mennyiben a lelkiismeretes ember egyik esetben sem fogja megszegni a tilalmat, melynek megtartását ünnepélyes fogadalommal ígérte!

Pártatlan János.

(Mi követve az »audeatur et altera pars« elveit, változatlanul adjuk ezen piacunk egyik kitünőségétől vett igen érdekes cikket, melyre befejeztével visszatérünk. Szerk.)

Érdekes tőzsdeper.

Bizományos és megbízó.

Egy gyöngyösi kereskedő R. J. és Társa budapesti bizományos által eladott f. é. augusztus 12-én 1000 métermázsa tavaszi buzát 8 frt 82 krjával és 1000 métermázsa 1885. május—juniusi tengerit 5 frt 96 krjával, augusztus 22-én szintén 1000 métermázsa tavaszi buzát 8 frt 47 krjával, s 1000 métermázsa tengerit 5 frt 62 krjával, s ezen ügyletekre augusztus 14-én 200 frtnyi, auguszt. 25-én pedig 100 frtnyi fedezetet kapott.

Szeptember 3-án, midőn a hivatalos árjegyzés szerint a tavaszi buza ára 8 frt 59—8 frt 61 krt., a tengerié 5 frt 70—5 frt 72 krt tett, a bizományos a megbízótól, ki szerződés szerint az augusztus 12-iki kötlevelekre 15 krnyi, az augusztus 22-iki kötlevelekre pedig 20 krnyi áremelkedésnél fedezetnyújtásra volt köteles, 400 frtnyi fedezetet követelt. A megbízó a fedezetet megtagadta, mert az áremelkedés a szerződésileg meghatározott összeget nem érte el.

Szeptember 5-én, midőn a tavaszi buza 8 frt 62—8 frt 63 kron, a tengeri 5 frt 73—5 frt 74 kron jegyeztetett, a reggeli órákban a bizományos ismét táviratilag felhívta a megbízót 400 frtnyi fedezet beküldésére, s ugyanaz nap mind a négy kötetet fedezte, s megbízójától 190 frt 54 kr. árkülbözetet követelt.

A megbízó vidéki kereskedő a fedezést persze nem ismerte el, s keresetet indított a kötlevelebeli ügyletek érvényességének

kimondása iránt. Erre a bizományos viszonykeresetet indított most már 230 frt 54 kr-ra számított árkülbözetet követelése iránt; ezen keresetet azonban visszavonta, s a tárgyalás napján új keresetet nyújtott be, melyben árkülbözetet követelését már 570 frt 54 kr-ra emeli — elhallgatásával azon 300 frtnak, melyet az ügylet megkötése után megbízójától fedezetként kapott.

A tárgyalás befejezése után a tőzsdebiróság a bizományosot visszeresetével elutasította, s kimondotta, hogy az ügyletek érvényükben még fennállanak, és pedig a következő indokokból:

Indokok.

R... J... és társa czég nem volt jogosítva az általa *Sch... Gy...* számlájára eladott gabonaműveket végrehajtásilag fedezni, mert 1. azok áraban sem szeptember 3-án, sem 5-én a kötlevelekben meghatározott 15, illetve 20 krnyi emelkedés egyik kötés tekintetében sem állott be; 2. mert az áremelkedés összegének meghatározásánál a bizományi és alkuszdíj figyelembe nem vehető; 3. mert továbbá felperes, saját beismerése szerint is, alperestől ezen ügyletekre 300 frtot kapott, mely akár foglalónak, akár fedezetnek tekintessék, mindenesetre az ezen ügyletekből keletkező árkülbözetek biztosítására szolgál, s így a bizományos mindaddig, míg az árkülbözet ezen összeget meg nem haladja, további fedezetet nem követelhet; 4. mert a szerződésileg megszabott áremelkedés beállta esetén is a kötlevelek értelmében a megbízó csak a legközelebbi postával tartozik fedezetet küldeni be, *R... J... és társa* bizományos azonban ezen határidő bevétele nélkül még aznap, midőn *Sch... Gy...* táviratilag fedezetet kért, végrehajtásilag lebonyolította az ügyleteket, és végre 5. mert a végrehajtási jog fedezet hiánya miatt természetesen csak azon ügyletek tekintetében gyakorolható, melyeknél a szerződésileg kötött árkülbözet tényleg beállott, s a bizományos nem tekinthető feljogosítottnak arra, hogy valamelyik ügyletnél beállott árkülbözet alapján a megbízónak oly ügyleteit is végrehajtásilag bonyolítsa le, melyeknél a szerződésileg megszabott árkülbözet nemcsak nem állott be, hanem a megbízónak ezeknél mutatkozó nyeresége a többi ügyleteknél beállott veszteségét ellensúlyozza.

Mindezek alapján a *R... J... és társa* által eszközölt végrehajtási vétel, mint minden szerződésbe ütköző, ifj. *Sch... Gy...* rovására törtétnek elismerhető nem lévén, 570 frt 54 kr. árkülbözetre menő 905. sz. keresetével elutasítandó, s ebből folyólag ifj. *Sch... Gy...* 882. sz. keresete folytán a kereseti ügyletek érvényben maradása ítéletileg kimondandó és végre *R... J... és társa* czég a felmerült perbeli költségekben mint vesztes fél marasztalendő volt.

AUGIÁS ISTÁLLÓJA.

A kőbányai sertéshizláló részvénytársaság, a helyett hogy igyekezett volna a lapunkban közöltek *megszólalni*, megtámadott bennünket. És még hogyan? Igazán hozzá illő furfanggal! Kivitt két ujságíró, hogy vizsgálják meg a könyveket és ezen ujságírók, a kik állítólag mindenhez értenek, akármit mondtak is, csak azt konstatálták, hogy a mi részünkön van az igazság.

Mert abból, a mit lapjaikban a társaság sugalmazása után írtak, nem tűnik ki egyéb. Hiába íratott tehát a társaság cikkeket, hiába állította fel azt a hamis tant, hogy a számok nem képesek bizonyítékot, és hiába keresztelte el állításainkat rossz szándéku, alaptalan ráfogásnak.

Mi nagyon is érijük, hogy a társaság rossz néven veszi lapunktól, hogy nem küldtünk hozzá, magunkat «informáltatni», és nem mentünk meggyőződést szerezni a társaság hiteles könyveiből. Hát mi a társaság általi tájékoztatásra és könyveire éppenséggel nem szorultunk,

mert könyveinek kivonatai, számlái, melyek kezünkben vannak, czégbélyegekkel és pénztárnokuk aláírásával el látva, elegendők arra, hogy mi a társaság felvilágosításai nélkül is ép oly jól el tudjunk igazodni, mint azokkal. E lapok szerkesztője gabonakereskedő és mint ilyen, nagyon jól ismeri a takarmányczikkek árait, de alaposan ismeri egyszersemind a sertéshizlalási üzemet, minthogy azelőtt a vidéken társas viszonyban állott egy terményüzlettel, mely egyszersemind nagyban foglalkozott a sertéshizlalással. Könnyű tehát belátni, hogy a «Magyar Lloyd», a fennforgó ügyben nem szorult a társaság felvilágosítására.

A felkért újságírókat könnyű volt a társaságnak felültetni, de egy kiváló kereskedelmi szaklapot nem lehet oly könnyen félrevezetni. A társaság nyilatkozatáról és válaszukról itt nem szólunk, bemutatjuk mindkettőt lapunk tisztelt olvasó közönségének, tartózkodva minden commentártól. Az olvasó láthatta a lapunkban közölt eredeti adatokat, elolvashatja a társaság és lapunk nyilatkozatait és ezek alapján itélni fog a felett, hogy az igazság ki mellett szól.

De egyet nem hallgathatunk el.

A társaság szombat, szept. 13-án adta át a lapoknak nyilatkozatát, és ez megjelent a lapokban vasárnap, szeptember 14-én.

Ugyanazon napon, mikor nyilatkozatát átadja a lapoknak, kiállít egy számlát, melyben az eleséget körülbelül 1 frttal a napi árakon felül számítja. Ez azonban még hagyján, de ahhoz már mégis csak szeliden szólva, vakmerőség kívántatik, hogy egy a kormány ellenőrzése alatt álló vállalat 2 1/2%-al többre számítja a vámilletéket azon illetéknél, a mely hivatalos uton az egész világnak minden hirlap által értékre adatott. A híres francia államférfi mondását, a mely ugyan a politikai életre vonatkozott, a mi esetünkben az üzleti életbe áttéve úgy variálhatjuk, hogy «c'est plus qu' une faute, c'est un crime».

Ilyen és hasonló visszaélések fordulnak elő a kőbányai sertéshizlaló részvény-társaságnál, melyek nyilvános szelöltetése talán eléri azon czélt, hogy valahára javulás álljon be a kőbányai piac viszonyaiiban.

Nem foglalkoztunk volna ennyit a társaság ügyeivel, ha fontos közgazdasági érdekekkel nem állának kapcsolatban. Az oláh és szerbiai sertéseknek a kormánnyal kötött szerződés folytán a társaság szállásaiban kell vesztelniök. A kőbányai sertésexporteuroknak, kik az oláh és szerbiai sertések kivitelével foglalkoznak, a darabonkénti 1 1/2 arany forint vámilleték visszaszerzése miatt a sertések továbbításánál, sertéseiket a társaság szállásaiban kell tartaniok. A társaság «szolid» kezelése folytán az oláh és szerb tenyésztők tönkre mentek. Láttuk tömegesen aláírt nyilatkozataikat, melyekben kinyilvánítják, hogy bárhol felállítanak részökre hízaldákat, oda mennek, mert a kőbányai vesztegzárt kezelő sertéshizlaló részvény-társaságtól szabadulni kívánnak minden áron.

Már pedig nekünk semminemű társaság miatt nem szabad elvesztenünk a kőbányai sertéspiacot. Mert ezzel kapcsolatban áll a magyar takarmányczikkek kedvező értékesítése, a szalonna- és disznózsír-üzlet. Tehát a sertéspiac elvesztése az országra előre meg nem becsülhető óriási károkat okozna, mely egyaránt érintené a magyar termelőt, a magyar sertésenyésztőt és a hazai takarmány- és zsiradékkereskedelmet. Fővárosunk pedig folyton gyarapodó szükségletei folytán éppenséggel nem nélkülözheti a Kőbányán fogyasztásra kerülő takarmányczikkek közvetvámából évenként befolyó körülbelül 60.000 frtot.

És így igen fontos érdekek vannak Kőbányán, melyeket sem elhanyagolni, sem feladni nem szabad. Mi

tehát mindent megteendünk arra való nézve, hogy a kőbányai piaczon jelenleg uralkodó visszaélések beszüntessenek, és hogy a károsult feleknek visszatérítsenek a tőlük jogtalanul szedett összegek. Kemény lesz a harc, de mi bizunk az ügy igazságos voltában és reméljük, hogy a hozzánk fordult károsult felek mindennemű tekintetben sérelmeikért kártalanítást nyerendnek.

Végül az alantiakban közöljük a fenti sorokban hivatkozott, f. évi szeptember 13-ki számlát, a társaság által sugalmazott cikket és a mi válaszukat:

I.

Á sertéshizlaló részvénytársaság számlája.

Fol. 372.

Kőbánya, szeptember 13. 1884.

T. Stevcsits Iva.

Fuvar 150 drb	frt.	418.31
Vizsgálat és döntés 150 drb.....	«	16.50
Előleg.....	«	320.—
250 klgr. tengeri á 7.60	«	15.58
(Tőzsdei napi ára 6.30—6.40 frt).		
913 klgr. tengeri-dara á 8	«	73.04
(A legmagasb tengeri árhoz képest értéke 7.10).		
554 klgr. árpadara á. 7.90	»	42.77
(A legmagasb árpa árhoz képest értéke 7.05 frt).		
Szállásdíj 108. számú, 8 napra á 2 frt.....	«	16.—
Vám 150 drb után.....	«	277.88
(150 drb sertésért darabonként 1.50 frttal esik 225 arany forint vámilleték, a szeptemberi hivatalosan megállapított 21% agióval együtt kitesz a bankjegyekben 272 frt 25 krt).		
Mázsálási illeték 150 drb á 0.02	«	3.—
Boletta	«	—25
Biztosítási díj	«	1.50
Bélyeg	«	—30
		frt. 1185.13
Kimaradt eleség		2.59
		frt 1182.54

Kifizetett 13/9. 1884.

Első magyar Sertéshizlaló és Kölcson-előlegező részvénytársaság.

Sebessy. Cassier.

II.

A sertéshizlaló részvénytársaság cikke.

Az utóbbi időben egy hetilapban az Első Magyar Sertéshizlaló-részvénytársaság ellen a tényeket elferdítő közlemények jelentek meg. A társaságnak ezekre nem lehetett más válasza, minthogy azon lapokban, a melyekbe az érintett közlemények részben átmentek, kijelentette, hogy az ellene irányuló közlemények alaptalanok és hogy az általa folytatott üzlet czélját, berendezését és kezelését illetőleg bárkinek és bármikor kellő felvilágosítást és tájékoztatást adni kész. A hetilap szerkesztője azonban a helyett, hogy a helyszínen, az Első Magyar Sertéshizlaló-társaság hiteles könyveiből meggyőződést szerzett volna magának az igazi tényállásról, jobbnak látta néhány hirlapban a Társaság által kiállított számlákból kivonatokat idézni. Nehogy a nagy közönség a számlaidézetek által félrevezetessék, és hogy a való kiderítéséért, megtekintettük az Első Magyar Sertéshizlaló-társaság könyveit s ezek alapján a következőket konstatálhatjuk.

Több lapban megjelent és az Első Magyar Sertéshizlaló-társaság címére intézett «Válasz»-ban az állítatik, hogy a társaság Petrovits Stevának a takarmányt 1/3 hektoliterenként a tengerinél 1 frt 40 kros, a tengeridaránál 1 frt 50 kros árban számította. Első pillanatra ezen számítás kétségtelenül aránytalannak

látszik; de figyelembe kell venni, hogy az idézett egységárban a takarmányanyag tulajdonképeni árán kívül bennfoglaltatik: 1) a fuvarozási költség a városból Kőbányára, (miután a hiteles adatok szerint csekély kivétellel az egész takarmány a városból kerül ki); 2) az alkuszdíj, 3) a szállásdíj, (mely az egységárnak jelentékeny részét képezi), 4) a fuvarozási költség a malomba és a malomból, 5) a tengeri megdaralásáért, az elporlás címén és a kezelésért számított költség.

Ezen ötrendbeli költségek tehát mind benn foglaltatnak az idézett egységárban és ekként természetes, hogy az magasnak tűnik fel. Különben a számla keltekor még a kőbányai általános szokás szerint az ürmérték volt alkalmazásban a takarmánynál és ennek átszámításánál métermázsára vagyis sulymértékre nem az idézett eredmény áll elő. Mert azt csak nem kell hosszasan magyarázni, hogy az $\frac{1}{5}$ hektoliteres ürmértékek tartalmának sulya különböző lesz az anyag minőségéhez képest s így az idézett számlában is az ürmérték átszámítása sulymértékre önkényes és helytelen eredményt ad.

Az is állítatik a «Válaszban», hogy a társaság takarmány-számlái a hízalókat tönkreteszik. Ezen állítás legekleatásabb czáfolatát és meghazudtolását képezi azon tény, hogy épen az idézett, Petrovits Steva részére 381. lapszám alatt kiállított számla szerint az általa beállított 170 db. sertés nyolcz nap alatt 101 frt áru takarmányt fogyasztott. Ezen összegben már minden a társaságnak járó költség fel van véve. Esik tehát a nyolcz napra egy sertés után 59 krajczár, vagy egy napra $7\frac{1}{10}$ kr. Nem neveléséges-e ennél fogva azt állítani, hogy ott, a hol egy db. sertés napi takarmányoztatása minden fentérintett költségeivel csak $7\frac{1}{10}$ krajczárba kerül, a hízalás drága?

A társaság igazgatósága már a mult év december hó elején azt határozta, hogy a kőbányai piaczon évek hosszú sora óta szokásban volt régi mértékszámítással felhagy és a takarmány kiszolgáltatásánál az ürmérték helyett a sulymértéket alkalmazza. Azóta az újabb számlákban az árak métermázsánként számítottak és a szállásdíj is külön vétetik fel, a mi a kőbányai viszonyok figyelembevételével mindenestre megelőz bárminemű félreértést.

A gyakran említett «Válasz» azt veti fel, hogy a társaság egy bizonyos folyó-számlai összeg után Ruzits Iliának «uzsorás» kamatot számított fel. Ezen állítás határozottan rossz szándéku, alaptalan ráfogás. Mert mindenekelőtt az illető Ruzits Ili a társaságtól a hivatkozott összeget sohasem vette föl s így ha a számla csakugyan létezik, akkor az Ruzits Ili tudta nélkül az ő utódjának számlájára állítottatott ki, a ki sertéseit megvette.

Egyébiránt a társaság, a mint az általánosan tudva van, folyószámlára adott összegek után soha többet, mint 8% -os kamatot számítani nem szokott, a mi a kőbányai szokást tekintve és figyelembe véve azt, hogy élő jószág képezi a zálogot, nem mondható drágának.

Olyan összegek után, melyek tizennégy napnál kevesebb időre és határozatlan visszafizetésre vétetnek, nem kamatot, hanem mint az a kereskedővilágban általában szintén szokásos, jutalékot (provisio) számítanak. A jutalék pedig a féllal való üzleti összeköttetés mineműségéhez viszonyítva lehet az összegnek $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{8}$ százaléka. Így van ez a fenforgó esetben is, a mely a «Válasz»-ban idéztetik. A Ruzits Ili-féle számlán a 7 frt 24 kr. nem hét napi kamat, hanem jutalék a 3623 frt után, még pedig a jutalékot $\frac{1}{5}\%$ -kal számítva.

A «Válasz»-ban két számla lett idézve, s így természetes, hogy a felvilágosítások is csak ezen számlák adataira vonatkozhatnak. De kétségtelen, hogy az adott felvilágosítás után az idézett számlák egészen más színben tűnnek fel és különösen kitetszik az, hogy pusztá számok még nem képeznek bizonyítékot, annál kevésbbé, mert a társaság a feleknek még azt a kedvezményt is nyújtja, hogy az eleség tekintetében kötéseik után határozottan spekuláljon.

III.

A «Magyar Lloyd» válasza.

Egy heti előkészület után a kőbányai sertéshízaló részvénytársaság ma több lapban «felvilágosításokkal» áll elő azon számlákra vonatkozólag, a melyekből a társaság címére intézett «válasz»-unkban idéztünk, azzal indokolván ezen eljárását, hogy kötelességünk lett volna magunkat nála «informáltatni». A mi nézetünk nem ez, mert hiteles eredeti számláknál és könyvkivonatoknál magyarázatra szükség nincs. A számlák vagy meg egyeznek a társaság könyveivel vagy nem; az első esetben a könyvek sem mondanak többet, a második esetben azt kell felténni, hogy a könyveket nem vezeték szabályszerűen.

De mit is mondanak a társaság «felvilágosításai»? Azt, hogy a takarmány-számítás azért drága, mert abban a tulajdonképeni anyag árán kívül még öt rendbeli költség foglaltatik. Ezt nem kellett magyarázni, mi tudtuk ezt, és mégis állítottuk és állítjuk ma is, hogy a felszámítás méreg-drága és tönkretesz a hízalókat

Vegyük az 1. költséget, a fuvarozást a városból Kőbányára. E címen legfeljebb 18 krajczár költsége van métermázsánként a társaságnak, habár ez tulajdonképen kidobott pénz, mert a társaság csak ügyefogyottságból cselekszi azt, hogy a fővárosban veszi összes eleségét, holott a tőzsdén Kőbányára szállítva köthetné takarmány-szükséglete jelentékeny részét. A 2. költség az alkuszdíj. E címen fizet a társaság métermázsánként szokásos 3 krajczárt. A 3. költség a daráltatás, ez szállítással együtt belekerül métermázsánként 26 krajczárba; 4. elporlás címén számíthatni 1% -ot, vagyis $6\frac{1}{2}$ — $7\frac{1}{2}$ krajczárt, 5. kezelési költség címén számíthatni 2% -ot, vagy 15 krt métermázsánként. Az összes költségekre tehát maximum gyanánt 70 krt vehetni métermázsánként, s mivel a számla keltekor a tengeri legmagasb tőzsdei napi-ára 6 frt 45 kr. volt, a társaság minden költségeivel együtt a tengeri-darának szolid üzleti eljárás mellett nem volt szabad többé kerülnie 7 forint 15 krajczárnál. Miért számítottatott tehát 12 forint 50 kr. és miért nem adott a társaság «erre» magyarázatot?

A társaság közleménye önkényesnek «magyarázza» átszámításunkat ürmértékről sulymértékre. Erre nincsen más szavunk, mint az, hogy az átszámítást magukból a társaság eredeti számláiból vettük át, melyekben ugy az ürmérték, mint a sulymérték is ki van tüntetve.

A társaság állítólagos olcsó számításának «magyarázására» felhossa, hogy egy sertés ellátása nála naponként csak $7\frac{1}{10}$ krajczárba kerül. Igen, de elfelejtette ezt a «magyarázatot» azzal megtoldani, hogy vesztéglöbe került sertésről van szó, a mely az első héten nagyon keveset szokott fogyasztani. Egyébiránt neveléséges az ilyen példázgatás, a mikor a takarmányozás olcsósága vagy drágasága csak a fogyasztott mennyiség árfelszámításából tűnhetik ki.

Az uzsorás kamatfelszámítás emlegetését a társaságnak tettszik «rossz szándéku, alaptalan ráfogásnak» deklarálni. Hogy a sertéshízaló részvénytársaság lássa, hogy szándékunk sem nem alaptalan, sem nem rossz szándéku, és hogy továbbá lássa, miszerint nem akarjuk őt a személyeskedés terére követni, kijelentjük, hogy látatlanba meg vagyunk győződve arról, hogy az ő könyveik hitelesek, és nem akarjuk elhinni, hogy az, ami a számlán így van írva «Zinsen» (kamat) az ő könyvekben «Provisio»-ra (jutalék) van hamisítva. Ha pedig tévedtünk, ugy az csak annyiban esett meg, hogy $10\frac{3}{10}\%$ -os kamatot mondtunk «uzsorásnak», míg még egyszer megnézve az eredeti számlát, azt találjuk, hogy a társaság 12% -os kamatot számított fel.

Mondhatnánk még egyéb, talán kellemetlen dolgokat is a sertésrészvény-társaságnak; így «magyarázatot» kérhetnénk tőle az iránt, hogy miért számít fel némely számláin majdnem 100 frtnyi *bélyegilletéket*; továbbá, hogy mi az az «Einfuhrprovisio», melyeket szintén nagy összegekben szed be a felektől; azt is

kérdeshető, hogy miért számítja fel a társaság f. évi szept. 13-án kelt. 372. lapszám alatt Stevesits Iva részére kiállított számlában a 150 darab sertés után járó 225 aranyforint vámot 277 frt 87 krral papírban. *vagyis 23¹/₂% aqúóal. amikor az arany-ágyó vámfizetéseknel szeptember hóra hivatalosan 21%-kal lett megállapítva?* És ugyanazon számlában miért számítja fel a tengerit 7 frt 60 krjával, a tengeridarát 8 frtjával és az árpadarát 7 frt 90 krjával, mikor az 1—5. pont alá foglalt költségek betudásával a tengeriért 6 frt 76 krt. a tengeridaráért 7 frt 10 krajczárt, az árpadaráért 7 frt 5 krajczárt lehetne számítani a *legmagasabb* napiár szerint? megjegyezvén azt, hogy ezen számlában a szállásdíj 8 napra 2 forintjával 16 forintban van felszámítva.

De céltalan volna a dolog, mert a társaság megint csak feltálatna valami «magyarázatot», mely *hathat ugyan a laikusra, de nem a szakemberre.*

A sertéshizláló-társasággal tehát további polémiába nem bocsátkozunk, «magyarázatainak» hitelt nem adunk és állításainkat eleitől végig fenntartjuk, annál is inkább, mert azokat a társaság könyveiből merített eredeti adatokra alapítottuk, melyek birtokunkban vannak és bárkinek rendelkezésére állanak.

Budapest. 1884. szept. 15.

A „Magyar Lloyd”
szerkesztősége.

Különfélék.

— **Olvasóinkhoz!** Az új évnegyedben ismételve felhívjuk lapunk azon t. előfizetőit, a kik hátralékban vannak, hogy ezen hátralékot mielőbb beküldeni, azokat pedig, a kiknek előfizetésük lejárt, hogy ezt megújítani sziveskedjenek.

— **Fővárosi magánhivatalnokok köre.** A végrehajtó bizottságnak Strasser Alfréd (Strasser és König cég), Steiner József és Gebhart János (a hengermalom tisztviselője) tagjából álló küldöttségét fogadta *Matkovits* Sándor államtitkár s elfogadta védnöki jelölését. Innen a küldöttség *Burhard* Konrádhoz a hengermalom igazgatójához ment, a ki az elnöki jelöltséget szintén elfogadta. A kör iránt nagy az érdeklődés; a tagok száma a végrehajtó bizottság buzgó eljárása folytán már körülbelül 400-ra megy. A kör közgyűlése f. hó 21-én lesz a magyar gazdák társaság köre (Haas palota) I. emeleti helyiségében. Ezeket a helyiségeket október első napjaiban a kör veszi át. A kör többi tisztviselőiül a következők jelöltettek ki: Alelnökök: *Rötzer* Ferencz a kereskedelmi bank cégvezetője és *Ullmann* Adolf a hitelbank cégvezetője. Titkár: *Székelly* Ferencz az országos bank tisztviselője; másodtitkár: *Ott* József a Viktoria gőzmalom tisztviselője. Pénztárnok: *Glósz* Imre Miklós az egyesült fővárosi takarékpénztár tisztviselője; másodpénztárnok: *König* Miksa a Luiza-gőzmalom tisztviselője. Ellenőr: *Károlyi* György kereskedő. Könyvtárnok: *May* Andor Henrik az Erzsébet-gőzmalom tisztviselője; másodkönyvtárnok: *Deutsch* Miklós magánhivatalnok. Háznagy: *Gebhart* János a hengermalom tisztviselője.

— **A budapesti és bécsi sertéspiacz.** A bécsi sertésvásáron kedden a felek egy kis strike-ot inszenizáltak. Ugyanis f. hó 15-én lépett életbe kötelezőleg az új vásári rendtartás és ezen naptól fogva a felek tartoztak igénybe venni a Depositenbank által kezelt huspénztárt, vagy ha nem vették igénybe, a részére járó illetéket a kötött ügylet után tartoztak lefizetni. Ez ellen a vevők és az eladók egyértelműleg demonstráltak, de inkább csak akadémiákkal, mert elvégre a ki üzletet kötött a pénztári üzlet illetékfizetésétől nem menekülhetett. A strike tehát abban nyilatkozott, hogy az üzlet igen csekély terjedelmű volt. A bécsi sertés-kereskedők és hentesek nagy része azt határozta, hogy közvetlenül Budapesten fogja beszerezni sertésszükségletét. A bécsi sertéspiacz új berendezése visszahatott a budapest-kőbányai piacra is. Az itteni sertés-kereskedők közt ugyanis *conventio van készülőben*, mely szerint, ha egyértelmű meg-

állapodás létrejöhet, a kőbányai piacról nem küldenek fel többé sertést a st.-marxi piacra, a míg az új vásári rend érvényben lesz. Miután az itteni kereskedők nagy része a conventióhoz már hozzájárult, remélhető, hogy a szándék kivihető lesz. — Ezzel kapcsolatban nem tartjuk érdektelennek felemlíteni, hogy értesüléseink szerint a bécsi *Länderbank*, a budapest-kőbányai sertéspiaczon a szerbiai és romániai hizlalók közt mutatkozó mozgalom által indítva, Bécsben egy 40 holdnyi területet szerzett, a melyen *sertésszállásokat szándékozik építtetni* romániai és szerbiai sertések számára.

— **A ki jól ismert irását tagadja.** — Egy helybeli cégnek pöre van egy hódmezővásárhelyi kereskedővel. Ez utóbbi a fennforgó ügyben számos levelet irt sajátkezőleg a fővárosi cégnek, de most, hogy a dolog pörre került, *eltagadja a leveleket és aláírását.* Valóban sajnálatos, hogy nálunk mily csekély fogalma van magát kereskedőnek nevező némely egyéneknek a legprimitívebb tisztességi szabályokról.

— **Olcsó közraktári tarifák:** Az innsbrucki közraktárak beküldték tarifáikat; ezen vállalat minden kormány és városi támogatás nélkül igen olcsó tarifákat léptetett életbe. Egy métermázsza gabona havonkénti fekére 1¹/₂ kr. és így 1000 métermázsza fekére egy évre 180 frtba kerül. Ellenben a fővárosi közraktárakban, melyek építéséhez az állam körülbelül 1 millió frttal járult, a főváros pedig évenként 50,000 frttal járul, 1000 métermázsza fekére egy évre 520 frtba, azaz csaknem háromszorta többbe kerül, mint Innsbruckban. Azt kérdezzük mi tisztelettel *Szell* Kálmán urtól, hogy mikor fogja valószínűleg a fővároshoz 1881. május hó 4-én intézett beadványában tett ígéretét *«hogy a vállalat nem első sorban nyereszkeskedésre alakul».* A hazai termelő és kereskedő közönség hasztalan várja türelmetlenül az ígéret teljesítését, holott a jelenlegi uzsorás tarifák külföld hasonló intézeteihez képest teljesen tönkreteszik a beraktározókat.

— **Félévi mérlegek.** A magyar leszámítoló- és pénzváltóbanknál az első félév tiszta nyereséme 364,730 frt 37 krra rug. A budapesti, temesvári, szegedi és bácsi közraktárak és áruosztályok tiszta jövedelme 7326 frt 76 krt tesz. Ugy látszik, sokkal jobban tenné a bank, ha megszabadulna közraktáraitól és áruosztályától, melyek az intézet bankosztályának jövedelmezőségét csökkentik. Meg kívánjuk jegyezni, hogy a közraktárak jövedelmezőségéből az utóbbi napokban előfordult nagymérvű lopások nem vonattak le, mert most még a bank sem tudja, hogy mily összegben károsult, és így valószínű, hogy a közraktárak áruosztályaiakkal az első félévben veszteséggel zárultak. A bank nyereségéhez értékpapírokon sok szó fér.

— **A magyar jelzálog hitelbank** üzlete sokkal szolidabb és biztosabbnak mutatkozik. Tiszta jövedelme 347,173 frt 97 kr. — A 4%-os nyeresémművelettel folytatott műveletéből eredő nyereség a két bank mérlegében nem szerepel.

— **Kölcsön: terményekre.** A szentesvidéki takarékpénztár mint azt a szentesi lap írja, buza, árpa, zab, kukoricza, köles, repce, kendermag és heremagra kölcsönöket ad. A termények a tulajdonos helyiségében hagyatnak, melynek kulcsát azonban átadja a kölcsönt-adó intézetnek. Ugy a termény, mint a tartályul szolgáló helyiség tüzkár ellen biztosítandók. A kölcsönösszeg meghatározásánál a budapesti tőzsdei árak irányadók, melynél mázsánként 3 frttal kevesebb adatik kölcsönül; a tulajdonos terményét bármikor eladhatja, csak a vételárból tartozik azon összeget lefizetni, melyet a tulajdonos az illető terményre kölcsönül kapott. — A szentesvidéki takarékpénztár ezen intézkedése valóban dicséretreméltó, a mennyiben szerfelett megkönnyíti a gazdaember és kereskedők helyzetét, a kik ekként nincsenek kényszerítve készleteiket pénzszerzés céljából minden áron és sürgősen a piacra hozni.

— **Forgalmi akadályok.** A magyar kir. államvasutak állomásairól számos panasz érkezik hozzánk, hogy az áru 14 napig az

állomásokon hever, feladási vevények helyett ideiglenes elismervények szolgáltatnak ki a feleknek, melyek a kereskedelmi forgalomban nem honorálatnak. Ily rendetlenségek mutatkoznak ma, a midőn tudvalevőleg minden kiviteli forgalom hiányában vagyunk. Képzhetők, milyen volna a helyzet az esetben, ha csakugyan nagyobb kivitelünk volna? Ajánljuk a kereskedelem ezen jogos panaszait az igazgatóság figyelmébe, és kérjük, igyekezzen ezen forgalmi akadályokat mielőbb megszüntetni.

— **Kereskedelmi akadémia.** A megüresedett igazgatói állást, mint értesülünk, *Névy* László fogja betölteni, ki az elhunyt igazgató gyengélkedése alatt is annak teendőit végezte és működésével sikerült az általános érdekeknek megfelelni. Kereskedelmi körökben *Névy* kinevezetése mindennemű tekintetben nagy rokonszenvvel találkozunk, és ezért reméljük, hogy a kormány nem fog alkalmash jelölést az akadémián kívül keresni, mikor a legalkalmasbat megtalálja az akadémia tanári karában.

— **A consulok Kőbányán.** Fölösleges mondanunk, hogy a lapunkban szellőztetett kőbányai visszaélések minden körben általános sensatiót okoztak. A szerbiai és oláhországi consulok a lapunkban megjelent közleményeket lefordították és beküldték kormányaiknak és így valószínű, hogy ezen ügy a külügyminiszteriumban is fog tárgyalatni. E héten künn járt a budapesti oláh consul Kőbányán: *Adler* Mór, a társaság elnöke födetlen fölvel kísért a társaság szállás telepén. Az elnök váltig tiltakozott a megjelent támadások ellenében. De nem használt semmit. Azonnal a helyszínén levő oláh sertéstulajdonosokat kihallgatta a társaság kezelése tekintetében. És az oláhok meghazudtolták az elnököt, keservesen panaszkodtak a társaság borzasztó és általánosan ismert felszámításai felett.

— **Jelentékeny tarifális kedvezmények.** Különösen felhívjuk terménykereskedőink figyelmét a lapunkban közölt és most életbelépett nagymérvű díjleszállításokra *aszalt gyümölcs, szilva* és *szilvaiz* cikkekre. Ezen kedvezmények folytán 14 napi fekbér mentességet élveznek az áruk Budapesten, és 14 napon túl a fekbér 100 klgként 0.75 krra mérsékelte. Piacunk kereskedelmi igényeinek ezzel eleget tettek és megadattak vasutaink részéről azon kedvezmények, melyekre szükség volt az átmeneti forgalomban. Terménykereskedelmünkre lehetővé vált, hogy az állomásokon megvásárolt árukat Budapesten a szükséges kezelésben részesítse és csaknem minden költség nélkül a szakított forgalomban is a közvetlen díjszabás tételei mellett továbbítsa.

— **Coullisse a gabonatözsdén.** Előkelő tőzsdelaptól vesszük a következő érdekes sorokat. Az ügynöki szabályzat változása következtében nagyobb ügynökeink lemondanak az ügynöki állásról, és coullisse-házakat fognak létesíteni. A coullisse létesítése mindenestre üdvös leend nagyobb forgalom előidézésére. Mert sokan vannak úgy itt, mint a vidéken, kik nem szeretik műveleteiket elárulni, és vannak mások, kik egyáltalában nem akarják, hogy tudja a világ azt, hogy ők részt vesznek a határidőüzletben. Ezen elemek eddig rendszeren az ügynökök committensei voltak. De az új ügynöki szabályzat értelmében az ügynökök nem teljesíthetik megbízásaikat, mert 48 óra alatt kötelesek ügyfeleiket megnevezni. A coullisse lesz a közvetítő, úgy szólva, a kötéskepes és nem kötéskepes üzletfelek között, és az árkülömbözeteket ép oly módon fogja szabályozni, mint az jelenleg az értéktözsdén eszközöztetik. Alapos információk folytán állíthatom, hogy a tőzsdetanács a coullisse-nak nem fog akadályokat gördíteni, sőt támogatni fogja az eszmét. Mert az üzlet érdekében áll élénkítő elemeket létesíteni. A tőzsdetanács rendelete által csak a piac jó hírnevét és az üzletnek üzleti jellegét akarta megóvni, és ez okból támogatni fog minden törekvést, mely az üzlet szolidé fejlesztésére irányul. És ezzel úgy hiszem, a nagy port felvert ügy oly megoldást nyerend, mely az üzlet összes elemeit kielégítendő.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

— BUDAPEST, szeptember 20. —

Heti jelentés a budapesti gabonatözsdéről.

— A «Magyar Lloyd» eredeti tudósítása. —

Jelentékeny változások e hét folyamában nem fordultak elő. az üzlet vontatva halad, hiányzik minden élénkség kivitel hiányában. Az árállásokban nem fordultak elő lényeges mozzanatok.

Kezdetben az üzlet lauha irányzattal indult meg, a hét végén némi javulás állott be, mi leginkább annak tulajdonítható, hogy őszi határidőkben kevés mondatott fel, és a külföldi piacokról kedvezőbb irányzat jelentetett. A hét végén az izraelita új évi ünnepek miatt az üzlet csaknem teljesen szünetelt.

Heti üzletünk menetét a következőkben részletezzük:

Buza. Nagyobb kínálat következtében a hét elején az árak 5—10 krral csökkentek. A hét közepén az irányzat kedvezőbb fordulatot vett, az árak 5—10 krral emelkedtek, és így teljesen változatlanul zárulnak. Heti forgalmunk 80.000 métermáza. Mai árjegyzéseink: Tiszavidéki buza 76 klg. 7.85—7.90 frt, 77 klg. 7.95—8 frt, 78 klg. 8.05—8.10 frt, 79 klg. 8.15—8.20 frt, 80 klg. 8.25—8.30 frt, 81 klg. 8.35—8.45 frt. Állomásokon jelentéktelen forgalmunk volt. Elkelt 76—78 klg. minőségű. *Szobb* és *Vác* állomásokon 7.65—7.80 frt.

Rozs. Mérsékelt forgalmunk volt változatlan árak mellett. Helyi fogyasztásra 6.70—7 frtig fizettetett. Elkelt állomásokon átvéve *Kistéleken* 6.35 frt, *Félegyházán* 6.40 frt, *Monoron* és *Pilisén* 6.70—6.75 frt, *Jászberényben* 6.60—6.65 frt, *Hatvanban* 6.70—6.75 frt.

Árpa. Silányabb fajokban élénk forgalmunk volt változatlan árak mellett. Közép és finom fajok azonban csekély kereslettel találkoztak, és csak némi árengedménnyel voltak eladhatók. A kivitel passiv viselkedik. Takarmányáru silány 5.40—5.60 frt, közép minőségű 5.75—5.90 frt, hibátlan fajok 6—6.20 frton keltek. Egetni való 6.50—7.60 frtig, sörfőzdei 8 frttől 9.50-ig.

Zab. Teljesen változatlan, silány 5.50—5.65 frt, közepes 5.80—5.95 frt, elsőrendű 6.10—6.25 frton keltek.

Tengeri. Változatlan, hibás áru gyári célokra 5.90—6.10 frtig, elsőrendű 6.35—6.45 frtig fizettetett.

Új tengeri. Kivitelre fordultak elő kötések állomásokon. Elkelt november—februáriusi szállításra, minden hóban egyenlő részletekben «*Kikinda*» távolságában 4.52¹/₂ frt és ugyanezen föl-tételek mellett december—februáriusi szállításra 4.65 frt. Ez árcsökkentésen folyton kereslet mutatkozik.

Gabona határidők.

Az életbelépett ügynöki szabályzat módosítása következtében az üzlet sokkal szűkebb határookra van szorítva és a kisebb részvétel kizárja a gyakoribb árfluktuációkat. A forgalom igen korlátozott volt, a «*hausse*»-párt törekvései eddig teljesen kárba veszték. Az üzlet menetét a következőkben részletezzük:

Buza, őszi szept.—okt. 7.77 frt legalacsonyabb árcsökkentésen és 7.91 frt legmagasb árcsökkentésen. Tavasz határidőre 1885. márcz.—áprilisra 41—43 krajczárral magasban fizettetett.

Tengeri, 1885. május—júniusra 5.55—5.66 közt köttetett.

Zab, őszi szept.—okt. jelentéktelen üzletünk volt, 6.03—6.08 közt. Tavasz határidőre 1885. márcz.—ápril. 21—24 krral magasban fizettetett.

Zárlati árfolyamok:

Buza őszi 7.88 pénz, 7.90 áru.

Buza tavaszra 8.35 pénz, 8.37 áru.

Tengeri szept. 6.30 pénz, 6.32 áru, 1885. május—júniusra 5.62 pénz, 5.64 áru.

Zab őszi 6.06 pénz, 6.08 áru.

Zab tavaszra 6.30 pénz, 6.32 áru.

Káposztarepce szept. 13¹/₈ pénz, 13¹/₄ áru.

Hüvelyes vetemények.

— *Adler Sándor hit. tőzsdéügynök jelentése a «Magyar Lloyd» részére.* —

Bab. Csendes hangulat mellett mérsékelt forgalmunk volt. Csekély ajánlatok ellenében a kivitel tartózkodó marad.

Fehér törpe bab elkelt: *Félegyházán* 11.25 frt, *Nyékkládházán* 11 frt, *Gyöngyösön* 11—11.25 frt. Dunavidéki helyben a hajónál átvéve 11.50 frt.

Fehér gömbölyű bab elkelt: Dunavidéki helyben 10.50 frt, *Félegyházán* 10.25 frt, *Miskolczon*, *Zomboron* és *Szegeden* 10 frton, *Laczházán* 9.50—9.75 frt.

Barnabab elkelt helyben, a dunaraktáron átvéve 9 frt, *Kalocsán* 8.75 frt.

Kendermag köttetett okt.—nov. szállításra helyben 11.50 frt.

Köles és kása.

— *Schmidt és Császár kölesgőzmalom és árpagyönggyár jelentése a «Magyar Lloyd» részére.* —

Köles. Magyar kölesből e héten is csak néhány száz métermáza érkezett, mely 6.30—6.40 frton vevőre talált; oláh kölesért

ősi szállításra az eladók még mindig 630 frtot kérnek, mely ár a vevőket nem buzdítja kötésekre.

Köleskása ára valamivel csökkent, közönséges 11 $\frac{1}{4}$ frt, fényezett 12 $\frac{1}{4}$ frt, mely körülmény következtében élénkebb üzlet fejlődött.

Köleskorpa és kölesdara változatlan, az első 2.80 frt, az utóbbi 4.50 frt lanya üzlet mellett.

Arpagyöngyben az árak változatlanok, a forgalom igen csekély. **Arpalisztben** hasonlóan az árak nem változtak.

	0	1	2	3
frt 10.—	9 $\frac{1}{2}$	9.—	8 $\frac{1}{2}$	

Lisztüzlet.

— **Rosenberg Károly lisztbizományos jelentése a „Magyar Lloyd” részére.** —

A lisztpiacnak már hetek óta tartó szomorú állapota még mindig nem változott. A fogyasztóknak folytonos passiv magatartása következtében kénytelenek voltak a malmok további 50 krnyi árleengedést tenni, anélkül, hogy ezen körülmény ösztönözze volna a fogyasztókat megrendelések tételére, miért is az üzlet minden említésreméltó transzactió nélkül folyt le.

Korpában a hét elején élénk üzlet volt, különösen G korpában Olaszország és Németország számára.

Árjegyzéseink a következők:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{3}{4}$	9
17.—	16.50	16.—	15.10	14.60	13.60	12.60	11.50	10.50	9.50	7.20	6.—
						F korpá 3.90					
						G korpá 3.40					

Repeze és olaj.

— **Schäffer Károly jelentése a «Magyar Lloyd» részére.** —

Káposztarepeze. Élénk kereslet mutatkozott úgy a helyi malmok, mint a kivitel részéről az árak $\frac{1}{2}$ frttal emelkedtek. Elkelt 5000 métermázsza 12—12.50 frtig. Elsőrendű elkelt 600 métermázsza 13 frton. Kötések szept. 12.75—13 frtig jöttek létre, zárul 13 pénz, 13 $\frac{1}{8}$ frt áru.

Új káposztarepeze 1885. aug.-szept. a spekuláció érdeklődik, de eladók magas követeléseik folytán az üzlet nem élénkülhet.

Bánati repeze. Eladatott 800 métermázsza silányabb minőségű 11—11.75 frtig, elsőrendű elkelt 500 mmázsza 12 frt.

Sárga repeze el van hanyagolva, a kivitel jó áruért 10.50 frtot igér.

Repezeolaj szilárd, kisebb mennyiségek 36 frton keltek.

Repezeolajpogácsa emelkedő, kisebb tételek 6.20 forinton köttettek.

Lenmag kivitelre eladatott 400 métermázsza 12 frton.

Szilva és szilvaiz.

— **Harsányi Adolf jelentése a «Magyar Lloyd» részére.** —

Szilva. Miután néhány külföldi rendelés érkezett első új szilvára, meglehetősen élénk forgalom állt be e héten, de mivel a tulajdonosok az árakat sokkal magasabbra tartották, megszűnt az érintkezés a külfölddel, mely amúgy is csak kisebb tételeket vásárolt és az áramelkedés a hét végeig ismét eltűnt. Mai árjegyzéseink a következők: Új készáru $\frac{1}{2}$ klgmként 90—100 darabos 11 $\frac{3}{4}$ frt; 100—110 darabos 11 frt. — 110—115 darabos 10 frt. — 115—125 darabos 9 $\frac{1}{2}$ frt per 56 klg. Szokványminőségű október—novemberi szállításra boszniai 9 $\frac{3}{4}$ frt, szerbiai 9 $\frac{1}{2}$ frt per 56 klg. 1883. évi nem adatott el és az ára névleg 7 frt per 56 kilogramm.

Szilvaiz. Fekszik itt körülbelül 500 hordó szlavonai, melyet azonban vagy épen nem, vagy sokkal magasabban a jelenlegi áraknál kínálnak. Csak bántási elsőrendű kelt el 20 frton per 100 klg. Szlavonaiért 21 frtot hiába kínálnak.

Zsiradékok.

— **Glink Henrik terménykereskedő jelentése a „Magyar Lloyd” részére.** —

A lanya irányzat tartós, az árak ismét alacsonyabbak, és ma a következők: városi zsír hordóstul 52 frt pénz, 52 $\frac{1}{2}$ frt áru, hordó nélkül 50 frt pénz, 50 $\frac{1}{2}$ frt áru; fehér táblás szalonna 46 $\frac{1}{2}$ frt pénz, 48 frt áru; füstölt 53 frt pénz, 54 frt áru; vidéki szalonna névleg 37 frt pénz, 38 frt áru, mind per 100 klg. helyben átadva első költségek.

Petroleum.

— **Schmidék és Grünstein jelentése a „Magyar Lloyd” részére.** —

Az e heti üzlet nagyon csekély volt, a vidék csak kis vásárlásokat eszközölt. Az árak mindenütt a múlt heti szinten maradtak, piacunkon amerikai petroleum ára vám nélkül 12 frt 25 kr. 100 kilónként, alsóbbrendű áruk megfelelőleg $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ frttal olcsóbban adatnak.

Heti jelentés a budapesti értéktőzsdéről.

— A „Magyar Lloyd” eredeti tudósítása. —

A hét főeseményét képezi az aranyjáradék konverziójának végleges befejezése. Lapunk 11-ik számában méltányoltuk azon előnyöket, melyeket e hitelművelet pénzügyeinkre előidézend. A tőzsdékre a konverzió befejezése élénkebb mozzanatot nem gyakorolt, mert ebből a tőzsdéknek nem jut osztalék. Mindig remélték, hogy a Rothschild-csoportozat a 4%-os aranyjáradékot subskripció útján fogja értékesíteni és kellemetlenül érintettek, hogy a csoportozat teljesen mellőzi a tőzsdéket és a 6%-os aranyjáradék kötvények tulajdonosaival közvetlenül akarják a kicserélési műveletet eszközölni. A konverzió folytán a 4%-os aranyjáradék 93 frtig emelkedett, megkivánjuk azonban jegyezni, hogy három év előtt az első 4%-os aranyjáradék jegyzéseken 93.50 forint volt forgalomban.

Más értékek kevésbé nyertek a járadékok emelkedéséből.

Es ezt leginkább az Olaszországban dühöngő kolerával hozták kapcsolatba. Osztrák hitelrészvény 300 frtig, magyar hitelrészvény 298-ig köttetett. Középbankok közül magyar leszámítolóbánk 85 50—86 frt, magyar jelzálogbank 106—107 frtig voltak forgalomban. Helyi értékekben még mindig csekély a forgalom. Piacunkon a kamatláb utolsó héten drágult és úgy látszik, hogy terményeink olcsó árai nagy tőkét vesznek igénybe az előlegezési üzletben. Tény, hogy terményeink olcsó állása miatt a kereskedelem minden ága és így a tőzsde is szenved. Tőkeelhelyezések papirokban kevésbé fordulnak elő, mert a magán pénzhitel-forgalomban a maximális 8 kamat könnyen elérhető.

Magánhajóforgalom.

— **Wolfinger és Reich a budapesti áru- és értéktőzsde hit. hajóügynökének jelentése a „Magyar Lloyd” részére.**

A legutóbbi napokban említésreméltó változás nem történt a magánhajóforgalomban. Ennek oka a közeledő zsidó ünnepek mellett még a gabnaüzlet lanya irányzatában keresendő, mely a szállítókat bizonyos tartózkodásra ösztönzi. Mindezek dacára egyes állomásokon vigan rakodnak, úgy hogy jövő héten jelentékeny mennyiségű új áru érkezéséi várhatjuk. Mult héten 14 jármű érkezett ide, és ismét állítottott 18 hajó, nagyrészt a Tisza-, Béga- és felső dunamenti állomások számára.

Szállítási díjtételek métermázsánként krajczárokbán a következők:

	Budapestre	Győrbe
Szentesről	47	57
Mindszentről	46	56
H.-M.-Vásárhelyről	45	55
Szegedről	43	53
T.-Kanizsáról	42	52
Zentáról	41	51
T.-Becséről	40	50
N.-Becserekről	40	50
Pancsováról	38	48
Ujvidékről	35	45
Palánkáról	34	44
Vukováról	32	42
Dályáról	30	40
Mohácsról	24	34
Bajáról	23	33
Kalocsáról	21	31
Paksról	20	30
Dunaföldvárról	19	29
Adonyból	17	27

Nyilttér.*)

3. **Ujvidék.** Tisztelt uram! Kérem legyen szives nekem postai utánvétel mellett 5 dobozzal küldeni az ön valóban kitűnő svájci labdacsaiból. Az az öt dobozzal egy-egy dobozban 50 labdacstól. 1881. novemberben ugyanezen az uton két dobozzal kaptam öntől s a küldött labdacstól igen nagy szolgálatot tettem nekem. Tájékoztatásul egy czimlapot zárok ide. Teljes tisztelettel, Sauer Jakab butorgyáros Ujvidéken, Magyarországon. — Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsa dobozonkint 70 krért kaphatók a magyarországi gyógyszerárakban.

Főraktár Magyarország számára Török József gyógyszerárában, Budapesten, király-utca 12. sz.

*) Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Legujabb vasuti dijmérséklések.

A z e n g e d m é n y n e k h e l y e v a n		Engedélyezett Hivatalos	Engedélyezett Hivatalos	Meggjelölése azon dijszabásnak, melyre az engedmény vonatkozik	A 100 kilogrammonkénti hivatalos díjtételből való leengedés	Az engedmény keresztülvételének módja	Meggjelölése azon okmányoknak, melyek alapján a folyósítás eszközöltek, és kitétele azon időpontnak, a mikorra ezen okmányok betérjesztendők ;	Különös megjegyzések	
mely cikkek szállításánál	a következő szállítási vonal számára								és érvényes, mely időben
honnan	hová	az itt írt minimál-mennyiség feladása esetében	a következő különleges feltételek teljesítése mellett						
Mindennemű örlemények, mint liszt, gabona, dara, árpa-dara, tereze, kása-dara	Győr	—	A szállítási illetékeknek szállítólevél és kocsinként legalább 10.000 kg-ért való fizetése és a küldeményeknek Tata-Tóvárosra át való irányítása mellett	Visszavonásig, legkésőbb folyó év végeig	a) 36·1 b) 32·0	49·7 43·7	Helyi dijszabás	—	—
Gabona, maláta, hűvelyes és olajos vetemények (liszt és örleményeket kivéve)	Moson	Pöchlarn Mauthausen Klein-München Linz (helyben) Linz (átm.)	Az 1-ső külön dijszabásra vonatkozó dijszabási határozmányok fenntartása mellett	Az 1884 évi hajózás beszüntetéseig	73·4 94·— 98·— 98·— 100·9	—	Helyi, illetve közvetlen dijszabások	—	—
Gabona	Székesfehérvár	Graz ny. v., Graz tárh. Graz d. v. helyben és a graz-közlachi vasut állomásaira	Az 1. külön dijszabásra vonatkozó dijszabási határozmányok fenntartása mellett.	Visszavonásig, legfeljebb egy évre	—	—	Külön dijszabás 1881 december 15-től	10·0	—
Aszalt gyömmölcs, szilva és szilvaiz	Vincovci	Budapest dunap. t.-p.-u. Budapest főv. közraktárak Budapest Józsefváros	Fuvarlevél- és kocsinként 1000 kg.-nak feladása, avagy ezen súly után esedékes szállítási díjnak fizetése	Visszavonásig, de legkésőbb a folyó évi hajózás végeig	94·6	107·0	A magyar vasuti kötelek II. részének I. füzetéhez f. é. márczius 1-én kiadott évad-dijszabás	12·4	—
							Rovatolás utján		
							Vissztérítés utján		
							Vissztérítés utján		
							Vissztérítés utján		

Aláírási felhívás
névértékü 124.739,600 osztr. ért. forint
4%-AL ARANYBAN KAMATOZÓ MAGYAR KIRÁLYI
JÁRADÉKKÖLCSÖN-KÖTVÉNYRE

kibocsátva az 1881. évi XXXII. törvényzikk alapján az 1875. évi XLIX., 1876. évi XLVI., 1877. évi VII., IX., XIV., XV., XVII., 1878. évi II., VIII., IX., XV., XVI., XVII., végre az 1879. évi II. törvényzikk alapján kibocsátott 6%-os magyar aranyjárdék-kötvények még kümlerő összegének konvertálása céljából.

Az 1881. évi XXXII. törvényzikk szerint a 4%-os aranyjárdék-kölcsön kizárólag a 6%-os aranyjárdék-kölcsön kötvényeinek beváltására és törlesztésére fordítandó.

A 6%-os aranyjárdék-kötvényekkel megegyezően a 4%-os aranyjárdék-kölcsön kötvényeire nézve a következő határozatok állnak érvényben:

1. A kötvények a következő czimletekben vannak kiállítva, u. m.:

100 forint aranyban =	250 frank =	sterling 10 =	202.50 német birod. márka
500 „ „ =	1.250 „ =	50 =	1.012.50 „ „ „
1000 „ „ =	2.500 „ =	100 =	2.025. — „ „ „
za angol piac részére 10.000 „ „ =	25.000 „ =	1000 =	20.250. — „ „ „

névértékü czimletek.

2. A járadékkötvények felévenként január 1-én és július 1-én kamatoznak.

3. Ugy a kötvények mint az azokon lévő kamat-szelvények minden fennálló bélyeg, illeték és adótól mentesek és a bélyeg-, illeték- és adómentesség azok részére jövőre is biztosítva van.

4. A kamatszélvények beváltása a következő helyeken történik, és pedig:

BUDAPESTEN a m. kir. központi állampénztáron kívül a Magyar Általános Hitelbanknál
BÉCSBEN a „k. k. priv. österr. Creditanstalt für Handel und Gewerbe“ czimű intézetnél, S. M. von Rothschild bankháznál, Moritz Wodianer bankháznál. } arany forintban az 1869. év XI. t. cz. értelmében.

PARISBAN de Rothschild Frères bankháznál frankban, 10 arany f rinfert 25 frankot számítva.
LONDONBAN N. M. Rothschild & Söhne bankháznál sterling fontban, 10 arany forintért, 1 sterl. fontot számítva.
M. m. FRANKFURTBAN M. A. von Rothschild & Söhne bankháznál } német birod. márkban, 10 arany forintért ^{2023/100} márkot számítva

BERLINBEN a „Direction der Disconto-Gesellschaft“ czimű intézetnél S. Bleichröder bankháznál }
A m. kir. Pénzügyminiszterium azonkívül kijelentette, hogy a szelvényeknek frankokban és márkokban fizetése ezután is, miként eddig esetleg a fentebbi értékarányokon túl is a koronkénti londoni váltó-árfolyam szerint fog eszközöltetni.

A 6%-os aranyjárdékkölcsönök összes még kümlerő fel nem mondott kötvényeit, melyek aláírás útján nem convertáltatnak, a Nagyméltósága m. kir. Pénzügyminiszterium közvetlenül az aláírás után fogja legalább három havi határidőre visszafizetésre felmondani.

Az aláírás a 4%-os aranyjárdék-kötvények featemlített összegére fog történni és pedig:

PARISBAN de Rothschild Frères bankháznál; }
LONDONBAN N. M. Rothschild and Sons bankháznál; } az ezen bankházak által közzeendő föltételek mellett;
BRÜSELBEN }
ANTWERPENBEN és } a párisi de Rothschild Frères bankház által kijelölendő helyeken, továbbá
AMSTESDAMBAN }

BUDAPESTEN a Magyar Általános Hitelbanknál.

BÉCSBEN S. M. von Rothschild bankháznál; a K. k. priv. österr. Creditanstalt für Handel und Gewerbe“ czimű intézetnél és ennek Brünnben, Lembergben, Prágában, Triestben és Troppauban levő fiókjainál;
BERLINBEN a „Direction der Disconto-Gesellschaft“ czimű intézetnél; S. Bleichröder bankháznál;
M. m. Frankfurtban M. A. von Rothschild und Söhne bankháznál; a „Bank für Handel und Industrie“ czimű intézet fiókjánál;
KÖLNBEN Sal. Oppenheim & Comp. bankháznál

1884. szeptember hó 22-én hétfőn, 23-án kedden és 24-én szerdán.

a rendes zleti órákban az alább felsorolt föltételek mellett.

Az aláírás 4%-os járadékkötvényekre történhetik úgy a még kümlerő fel nem mondott 6%-os járadékkötvényekkel kicserélés, mint készpénzfizetés ellenében.

I.

A 6%-os m. aranyjárdék-kötvényekkel kicserélés ellenében történő aláírásoknak a fentemlített határidő lejártáig eljoguk van teljes összegükben leendő tekintetbe vételre. Az aláírással egyidejűleg vagy a mennyiben a aláírás hely által megállapítandó kellő biztosíték tétetik le az aláírás után 14 nap alatt, a kicserélendő 6%-os járadékkötvények az 1884. jul. 1-től folyó kamatokat képviselő (1885. január 1-én lejáró és következő) kamatszélvényekkel (s szelvényutalványal szolgálthatandók be, míg a 4%-os járadékkötvények hasonlóképp az 1884. július 1-étől folyó kamatokat képviselő szelvényekkel szolgáltatnak ki.

Ezen kicserélésnél a 6%-os járadékkötvények 100—100 arany forint tőkenévértékért £ 10,1,6-al, és így ³/₄%-al beváltási értékükön felül, német birod. márkra átszámítva, £ 1-ért M. 20.39 árfolyamon tehát

100—100 arany forint tőke névértékért — — — — — 205.40 márkkal

ehhez adva — — — — — 3.— márka

az 1884. július 1-étől bezárólag 1884. szeptember 30-ig folyó 6% kamatokért, együtt tehát 208.40 márkkal

vételnek át és ezzel szemben a 4% járadék-kötvények 77³/₄% árfolyamon számítva

100—100 arany forint tőke névértékért — — — — — 155.50 márkkal

ehhez adva — — — — — 2.— márka

az 1884. július 1-től bezárólag az 1884. évi szept. 31-ig folyó 4% kamatokért, együtt tehát 157.50 márkkal fognak kiadni.

Ezen számítás szerint az aláíró a 4%-os járadékkötvényekből 100 frttal osztható névértékü ö-szeget kap, a mennyiben az a beszolgáltatott 6%-os járadékkötvények beszámítási értékében fedezetét találja, míg az utóbbiaknak 200 márkot meg nem haladó többlete az aláírás hely által készpénzben egyenlíttetik ki.

Budapestben, Bécsben és magyar osztrák monarchia egyéb kicserélési helyein ezen készpénzben történő kiegyenlítés az aláíró kívánságára német birodalmi márka helyett osztrák értékü papírpénzben is történhetik, az illető becserelési hely által koronként meghatározandó árfolyam szerint.

II.
A készpénzfizetés mellett történő aláírásokra nézve az aláírás ar 77³/₄% fizetendő német birodalmi értékben 1 arany forint = 2 márkkal számítva, hozzáadva az 1-84. július 1-től átvétel napjáig folyó kamatokat.

Budapestben, Bécsben és a magyar-osztrák monarchia egyéb aláírás helyein ezen készpénzben történő kiegyenlítés német birodalmi márka helyett osztrák értékü papírpénzben is történhetik, az illető aláírás hely által koronként meghatározandó árfolyam szerint.

Az aláírás alkalmával az aláírt névérték öt százaléka biztosítékképe letendő. Ezen biztosíték vagy készpénzben, vagy olyan a napi árfolyam szerint számítandó értékpapirokban teendő le, melyeket az illető aláírás hely elfogadhatóknak talál.

Minden egyes aláírás helynek fenn van tartva a jog az egyes aláírásokra történő átengedést belátása szerint meghatározni.

Az átengedés az aláírás befejezése után az aláírók értesítésével lehető rövid idő alatt megtörténik. Ha az átengedés az aláírásnál kevesebbet tenne, a biztosíték felesleges része haladékt lamm visszaadatik.

Az aláíró az aláírásának átengedett kötvényü szegét f. é. október 6-tól kezdve

Bizonyos előre meghatározott névértékre szóló 4%-os járadékkötvényekre történő bejelentések csak annyiban vehetők tekintetbe, a mennyiben ez az aláírás hely vélekedése szerint a többi aláírók érdekeivel megegyeztetetelű.

Az osztrák-magyar és német aláírás helyek által kiadandó 4%-os aranyjárdék-kötvények a német birodalmi bélyeggel el vannak látva. A német aláírás helyeken csak oly 6%-os járadékkötvények szolgálthatók be, melyeken a német bélyeg rajta van.

Ugy a készpénzfizetés, mint 6%-os járadékkötvényekért kicserélés ellenében történő aláírásokhoz bejelentési minták a fentemlített aláírás helyek bármelyikén költségmentesen kaphatók.

Budapestben, 1884. szeptember havában.

Magyar Általános Hitelbank.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos Steiner József

Morvay és Mérei nyomása, vaczi-körút 17. Lázár-utca sarkán.

